

MANGA

MEDTEM KO SE OTROCI NAVDUŠUJEJO NAD POKEMONI IN YU-GI-OHJEM, NJIHOVE STAREJŠE BRATE IN SESTRE BOLJ PRIVLAČIJO PRAV TAKO JAPONSKE RISANKE S TUJIH KANALOV, VEDNO MOČNEJE PA TUDI JAPONSKI STRIPI, PREDLOGA MARSIKATEREMU ANIMEJU. 'MANGA', JE PREPROSTO JAPONSKA BESEDA ZA STRIP, KI PA SE JE V AMERIKI IN V EVROPI ZAČELA UPORABLJATI ZGOLJ ZA DEVETO UMETNOST IZ DEŽELE VZHAJAJOČEGA SONCA IN TAKO POSTALA TERMIN.

JAPONSKI STRIP

Zakaj japonski stripi očarajo tam, kjer amerškemu ali evropskemu stripu ne uspe, je vprašanje z več odgovori. Poglavitni je zagotovo njihova izjemna vsebinska raznolikost in svežina. Če so 'naši' stripi naravnani v glavnem v smeri kriminalk, satir in političnih dram, se mange poleg tega podajajo tudi na področje najstniške romantike, športa, zgodovine, fantastije, znanstvene fantastike, celo kuhinjskih spretnosti ali plesa. Zaključene zgodbe, ki jih ustvari in zaključi en sam avtor, najpogosteje zaznamujejo značajske dodelani liki in dogajalni prostor. Značilnost likov v mangah je njihova življenjskost, zaradi katere imajo tudi heroji napake in barabe pozitivne značajske poteze. Delitev mang na take, namenjene dekletom, in take, namenjene fantom, pa je omogočila japonskemu stripu najti plodna tla ali vsaj globoke žepe tudi pri dekletih – zgodbe, v katerih so dekleta glavne junakinje in ne le okraski ali nemočne žrtve, so nekaj, kar so dekleta v stripih predolgo pogrešala.

Mange se od zahodnih stripov ločijo največkrat že na prvi pogled. Zvezki, v kakršnih izhajajo, so debelejši, a nekoliko manjši, ilustracije na platnicah natančno izrisane in premišljeno pobarvane, medtem ko so notranje strani črno-bele. Tudi oblika strani samih je specifična – mange pripovedujejo s sliko vse tisto, kar zahodni strip pove z dodatnimi pojasnili ob slikah. Vzdušje, razmišljanja in občutki, vse to ima v mangah grafično, pogosto pa tudi zvočno podobo. Posnemanje naravnih glasov je kot pomemben vsebinski element najpogosteje vključeno v sliko tudi kot pomemben del grafične podobe, kar pa seveda otežuje delo prevajalcem.

ZAČETKI

Medtem ko jih na Japonskem v moderni obliki berejo že vse od petdesetih let 20. stoletja, so uradne prevode v Evropi dočakale v osemdesetih, ko je **AKIRA** Katsuhira Otoma na japonski strip opozorila ljubitelje tega medija po vsem svetu. V želji, da bi mango približali bralcem, vajenim ameriškega stripa, so zajetnih 1800 strani dolg strip najprej pobarvali, pokončne oblačke, prilagojene japonskim pismenkam, pa predelali v širše. Akira je bil nedolgo za tem deležen francoskega prevoda, kmalu pa sta sledila še italijanski in nemški.

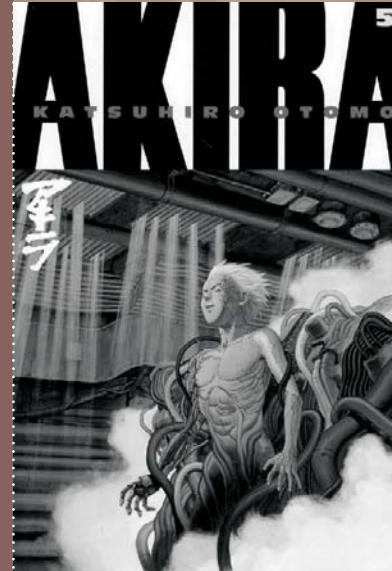
Poleg premajhne barvitosti, ki so jo z dodatnimi popravki tudi v Italiji odpravljali še na drugih stripih, je prevajalcem in tiskarjem težave povzročala tudi manira, da se mange (kot tudi ostalo čtivo) berejo, če gledamo evropsko, od zadnje strani proti prvi. Tako si tudi okvirčki v stripih sledijo z desne proti levi. Medtem ko je dolgo veljalo, da se mange za potrebe zahodnega občinstva zrcalijo, se večina založb danes ponaša s tem, da jih tiskajo v originalni obliki.

Kljub vsemu mange v Evropi, in nič manj v Sloveniji, bijejo težko bitko za priznanje staršev mladine, ki sega po njih. Tega je kriv **HENTAI**, eden od žanrov, ki bi mu po domače rekli erotika. Kot se v kriminalkah niza vse od otroških detektivov do demonskih zločincev in nagnitih trupel, se tudi v hentajju zvrsti vse od povsem običajnih do ekstremnih spolnih praks, ki se ne ustavljajo pri nobenem fetišu. Cenzure se nam v Sloveniji vsekakor še ni treba bati – na žalost zato, ker ni najboljši nedolžnim ne kaže, da bi jih izdale naše založbe, kaj šele tistim bolj kočljivim. V prejšnjem stoletju je tiskarna Ljudska pravica za Nemce res natisnila nekaj mang, toda slovenskega prevoda nima nobena. Tako se najbolj vztrajni lotevajo naročanja prek interneta ali lokalnih knjigarn, bolj mobilni pa jo z avtom ali celo vlakom mahnejo do najbližjih tovrstnih trgovin v Italijo, Avstrijo ali celo Anglijo.

Če bi radi iz prve roke izkusili užitek, ki je manga, priporočamo katerega izmed sledečih naslovov, ki jih je mogoče najti v italijanščini, nemščini ali angleščini:

- ★ **AKIRA**; Katsuhira Otomo (postapokaliptična ZF)
- ★ **DR. SLUMP**; Akira Toriyama (fantazijski humor)
- ★ **HADASHI NO GEN**; Keji Nakazawa (vojna avtobiografija, atomska bomba)
- ★ **MONSTER**; Naoki Urasawa (kriminalka, triler)
- ★ **NANA**; Ai Yazawa (romantična drama) & **MARS**; Fuyumi Soryo
- ★ **ONE PIECE**; Eiichiro Oda (pustolovska komedija)

- ★ www.animeslovenija.si
- ★ www.slocartoon.net
- ★ www.animenewsnetwork.com

OB SPREHODU PO STAREM MESTNEM JEDRU V LJUBLJANI NA STAREM TRGU NAJDETE INFO CENTER ŠKUC – VSTOPITE!

INFO, INFO, INFO ...

Na vas čaka obilo informacij, med katerimi lahko sami poiščete tiste, ki jih potrebujete, lahko pa se obrnete tudi na mladega informatorja, ki vam bo pomagal pri iskanju. Info center ponuja pisano paleto informacij z naslednjih področij: aktivizem, delo in zaposlovanje, duhovnost, formalno izobraževanje in štipendije, kultura, nastanitve in prenočišča, neformalno izobraževanje in usposabljanja, počitnice in potovanja, prostovoljno delo, razvoj mladinskega dela, Slovenija v mednarodnem prostoru, svetovanje in pomoč, zdravje. Ponudba je pestra in veliko je aktivnosti, ki so za mlade cenejše ali celo brezplačne.

EURO<26

Vsem mladim do dopolnjenega 27. leta (ne glede na status) v ŠKUCU izdelajo mladinsko kartico **EURO<26**, ki med več kot 100.000 popusti po Evropi omogoča tudi **10 % POPUST** pri nakupu vstopnic za koncerte, ki jih organizira ŠKUC. Več o popustih po Sloveniji in Evropi: www.euro26.si in www.euro26.org

NA SPLETU

Če raje oprezaš za dogajanjem iz domačega stola (beri: računalniškega ekrana), pa te vabijo k obisku spletne strani www.lmit.org, kjer so informacije podane v rubriki **BAZA PODATKOV**, ki je urejena po že navedenih področjih, obsega pa osnovne podatke in kratke vsebine dejavnosti mladinskih in drugih organizacij, društev, ministrstev, uradov ... na področju mesta Ljubljana.

Ob brskanju po spletni strani si oglej še natečaj **KAJ ME OSREČI ...**, kjer non stop zbirajo iskriče, hudomušne, igrive ... misli na to temo. Septembra bodo izbrali 6 'naj misli', ki jih bodo natisnili v mnogim že dobro znani seriji razglednic, ki jih brezplačno dobiš na vseh info točkah LMIT (Ljubljanska mreža info točk za mlade).

DELAVNICE

Informacije pa niso vse, kar ponujajo – lahko se udeležiš tudi brezplačnih delavnic:

★ **USTVARJALNI PONEDELJKI** – ustvarjalne delavnice redno potekajo ob ponedeljkih, 2 x na mesec, v popoldanskem času. Na njih lahko daš domišljiji pristo pot med izdelovanjem pustih mask, nakita iz različnih materialov, okvirjev za fotografije, razglednic in voščilnic ...

★ **OPRIMO VRATA ... IN GLAVE** – ustvarjalne in izobraževalne delavnice bodo potekale konec avgusta, na vseh 6-ih info točkah LMIT, izbiraš pa lahko med plesno, glasbeno, računalniško, likovno, oblikovno ... in si tekom 3-4 dni nabereš novo uporabno znanje.

KULT<URA

Info center ŠKUC pa je le ena izmed dejavnosti Društva ŠKUC, katerega glavni cilj je vključevanje mlajših in perspektivnih ustvarjalcev v kulturno sfero, s tem pa ustvariti pogoje aktivnega preživljanja prostega časa mladih. V okviru ŠKUCa med drugim deluje **GALERIJA ŠKUC**, ki je pomemben razstaveni, prireditveni, založniški, raziskovalni in dokumentacijski center na področju sodobne vizualne umetnosti. Vse o tekočih brezplačnih dogajanjih in razstavah: www.galerija.skuc-drustvo.si

Nekaj aktualnih dogodkov v organizaciji ŠKUCa (več na www.skuc.org):

★ **DJ VEČER: QUOTE – Subsilk (Electropunk), Lyn (Hip Hop, Punk), Cyclona & white girl (Women who rock), Shushu (80s), Queen Claudine (60s, Soul)**
17. marec 2006 ob 22.00, Klub MONOKEL, Masarykova 24, 1000 Ljubljana

★ **KONCERT: RED SPAROWES**

22. marec 2006, KUD France Prešeren, Ljubljana / rezervacija: info@skuc.org

★ **13. FESTIVAL ŽIVA KNJIŽEVNOST**

2.– 9. junij 2006, pred ŠKUCem, Stari trg 21, Ljubljana / www.skuc.org

Eden prvih festivalov literature in glasbe, na katerem se predstavijo domači in tuji (predvsem mladi) literati in različne glasbene skupine. Posebnost, ki festival loči od ostalih branj, je povezovanje literature z glasbo ter seveda sama lokacija dogajanja – ulica. Festival je brezplačen.

★ **DOBIMO SE PRED ŠKUCEM**

21.–28. julij 2006, pred ŠKUCem, Stari trg 21, Ljubljana / www.skuc.org

Festival prinaša glasbene, gledališke, literarne in plesne večere, ki popestrijo poletno dogajanje na Starem trgu v Ljubljani. Program vključuje tudi mini gledališki festival **TEATER V GALERIJ**, delavnice za otroke in **ŠKUCEVO TRŽNICO**, prodajno razstavo umetniških del mladih oblikovalcev. Vstop prost.

VEČ INFORMACIJ

INFO CENTER ŠKUC

★ Stari trg 21, Ljubljana / 01 42 13 142 / info.skuc@guest.arnes.si / www.lmit.org

★ vsak dan med 16. in 20. uro (julij, avgust med 17. in 21. uro), med prazniki zaprto